

Abstrakt

Disertační práce se zabývá fenoménem poválečných Displaced Persons, tedy osobami, které byly přemístěny v důsledku událostí druhé světové války. V návaznosti na mezinárodní výzkum problematiky jej nahlíží v československém kontextu, jednak z pohledu, jak se československé orgány k řešení problému postavily, jednak zacílením pozornosti na samotnou skupinu československých Displaced Persons. Soustředí se na spolupráci se západními Spojenci a na území, které jimi bylo po konci války spravováno. Těžištěm práce je rok 1945, tedy období, kdy probíhala intenzivní péče a repatriace Displaced Persons v původně stanoveném pojetí.

V samostatné kapitole je předložen vývoj Displaced Persons jako badatelského tématu a základní zkoumané otázky s tím spojené. Druhá část studuje mezinárodní i československé struktury, které zajišťovaly péči o přemístěné, a to v několika časových rovinách. Nejprve je zasazena do dlouhodobého institucionálního i myšlenkového vývoje organizovaná péče vytvořená pro péči o Displaced Persons. Dále je popsáno, jak se v období druhé světové války plánovala i konstitovala spolupráce a síť institucí, které měly přemístěné osoby zahrnout do své kompetence. Vzápětí je sledován vlastní průběh procesu organizace Displaced Persons a jejich repatriace během r. 1945, a to zejména se zaměřením na participaci československých orgánů na tomto procesu. Toto zásadní období je rozděleno na několik fází, u nichž jsou analyzovány jednotlivé problémy, které se v nich vyskytovaly. Zvláštní pozornost je také věnována práci styčných repatričních důstojníků, konkrétním řešeným otázkám i řízení táborů pro československé Displaced Persons.

Třetí část práce se pak koncentruje na československé Displaced Persons jako skupinu. Představí jejich vlastní aktivity v táborech v období mezi osvobozením a repatriací. Na příkladu projevů v jejich vlastním tisku je zkoumáno, zda svůj status přemístění vnímali jako specifický. Obdobně je na základě analýzy mediálních projevů v poválečném Československu rozvíjena otázka, zda tito navrátilí se (repatrianti) byli ve společnosti pojímáni jako zvláštní kompaktní skupina. Ve výhledu je pojednáno i o tematických oblastech, které se v Československu v souvislosti s problémem přemístěných osob (Displaced Persons) rozvinuly v dalším období.

Klíčová slova: Displaced Person, DP-Camp, přemístěná osoba, repatriace, repatriční styční důstojníci, osvobození, poválečné Československo, poválečné Německo, Služba repatriantům, film Cesta zpátky